

Warszawa, 23-03-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

XI.071.5.2022.KG

**Pan
Błażej Poboży
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji
ePUAP**

Szanowny Panie Ministrze,

uprzejmie dziękuję za zaproszenie Rzecznika Praw Obywatelskich do analizy i przedstawienia uwag do przygotowanego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji projektu „IV Raportu z realizacji postanowień Europejskiej karty języków regionalnych lub mniejszościowych w Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2017-2021” (pismo z dnia 2 marca 2022 r., ozn.: DWRMNIE-WMNIE-6751-3/2021).

W odpowiedzi pragnę zauważyć, że obowiązek okresowego przedstawiania Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy raportu z realizacji postanowień Europejskiej Karty języków regionalnych lub mniejszościowych, sporządzonej w Strasburgu dnia 5 listopada 1992 r. (Dz.U. 2009 nr 137 poz. 1121, dalej: Karta) wskazany został w art. 15 Karty. Instytucją Raportującą w ramach swoich właściwości pozostaje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Tel. centr. (+48 22) 55 17 700
Infolinia obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
bip.brpo.gov.pl

Rzecznik Praw Obywatelskich jako niezależny organ konstytucyjny natomiast, na podstawie art. 212 Konstytucji RP, jest zobowiązany do corocznego informowania Sejmu i Senatu o swojej działalności oraz o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela, w tym także w zakresie problematyki dotyczącej praw mniejszości narodowych i etnicznych.

W związku z powyższym pozwolę sobie przesłać, w dwóch osobnych dokumentach, Informację na temat działalności Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych w latach 2016-2018 i 2018-2019, przygotowaną na prośbę Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP (ozn.: XI.037.1.2019 i XI.071.2.2020). W dokumentach tych szczegółowo opisane zostały problemy, z jakimi mierzą się mniejszości narodowe i etniczne w Polsce również w ramach problematyki objętej zakresem przygotowywanego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Raportu. W opracowaniach tych podano także przykłady ważniejszych interwencji podejmowanych przez Biuro RPO w omawianym zakresie.

Z interwencji, które zasługują na wymienienie należy wskazać sprawy dotyczące nauki języka mniejszości narodowej przez uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych. Rzecznik Praw Obywatelskich podjął m. in. sprawę braku możliwości wyboru nauki języka mniejszości jako nauczanego na lekcjach języka obcego nowożytnego. Na ten problem uwagę Rzecznika wskazywały przede wszystkim organizacje mniejszości niemieckiej w Polsce (XI.813.14.2019). Rzecznik Praw Obywatelskich w raportowanym okresie podjął także sprawę dotyczącą ograniczenia przez Sejm RP przewidzianych pierwotnie w budżecie państwa środków na nauczanie języka mniejszości narodowych i etnicznych, w konsekwencji czego subwencja dla samorządu terytorialnego na nauczanie języka niemieckiego została pomniejszona o prawie 40 mln zł w stosunku do roku ubiegłego. Taki zabieg w dalszym ciągu budzi obawy Rzecznika co do zgodności m.in. z Konstytucją RP (XI.813.18.2021). Rzecznik wielokrotnie podejmował także sprawy dotyczące braku dostępności podręczników do nauczania języka ukraińskiego. Do Rzecznika Praw Obywatelskich na przestrzeni ostatnich lat wpływały skargi, z których wynika, że nauczyciele zmuszeni są prowadzić zajęcia według własnych, autorskich programów nauczania (XI.816.3.2015).

Mając na uwadze powyższe, będę wdzięczny za udostępnienie „IV Raportu z realizacji postanowień Europejskiej karty języków regionalnych lub mniejszościowych w Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2017-2021” w jego ostatecznej wersji. Liczę także, że przekazane informacje okażą się przydatne przy sporządzaniu Raportu.

Z poważaniem

Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
/-podpisano elektronicznie/

Zał. 1 (37 str.)¹

Zał. 2 (28 str.)

¹ Informacja RPO za lata 2018-2019 dostępna jest także [w wersji elektronicznej](#)